

B&W VOORSTEL

Kenmerk: 2023-046735

Datum b&w-vergadering:

5 december 2023

Onderwerp:

Marktverordening 2024 en Inrichtingsplan en reglement markten 2024

Te nemen besluit:

1. De raad voorstellen de Marktverordening gemeente Overbetuwe 2024 vast te stellen.
2. Het Inrichtingsplan en reglement markten gemeente Overbetuwe 2024 vast te stellen, onder voorbehoud van vaststelling van de Marktverordening 2024 door de raad.
3. Het vergunningenproces voor vaste-standplaatsen en standwerkers te mandateren aan de teammanager omgeving.

Team/ behandelend ambtenaar:

TBF / Jan Dinnissen

Status advies:

openbaar

Portefeuillehouder:

Wethouder Horsthuis-Tangelder

Doorgeleiding naar de raad:

ja, besluitvormend

Betrokkenen bij advies extern:

- Marktmeester markt Elst
- Stichting Hart van Heteren, Stichting Centrummanagement Elst, Vereniging BIZ Wizet

Betrokkenen bij advies intern:

- TO: jurist APV, medewerker evenementen/weekmarkten
- TSPJZ: juridisch adviseur

TIC:

Nee

Bijlagen voor B&W:

- 2023-046735 Inrichtingsplan en reglement markten gemeente Overbetuwe 2024
- 2023-046735 Bijlage 1 Branche-indeling markten gemeente Overbetuwe 2024
- 2023-046735 Bijlage 2 Kaart weekmarkt Elst 2024
- 2023-046735 Bijlage 3 Kaart weekmarkt Heteren 2024
- 2023-046735 Bijlage 4 Kaart weekmarkt Zetten 2024
- Participatie weekmarkten 2022-2023
- 2023-046735 Raadsvoorstel vaststelling Marktverordening gemeente Overbetuwe 2023
- 2023-046735 Concept-raadsbesluit: Marktverordening gemeente Overbetuwe 2024

Bijlagen voor raad:

- 2023-046735 Raadsvoorstel vaststelling Marktverordening gemeente Overbetuwe 2024
- 2023-046735 Concept-raadsbesluit: Marktverordening gemeente Overbetuwe 2024

Ter informatie besluitvorming B&W 5 december 2023 over het Inrichtingsplan en reglement markten 2024:

- 2023-046735 B&W advies Marktverordening 2024 en Inrichtingsplan en reglement markten 2024
- 2023-046735 Inrichtingsplan en reglement markten gemeente Overbetuwe 2024
- 2023-046735 Bijlage 1 Branche-indeling markten gemeente Overbetuwe 2024
- 2023-046735 Bijlage 2 Kaart weekmarkt Elst 2024
- 2023-046735 Bijlage 3 Kaart weekmarkt Heteren 2024
- 2023-046735 Bijlage 4 Kaart weekmarkt Zetten 2024
- Participatie weekmarkten 2022-2023

Te nemen besluit

1. De raad voorstellen de Marktverordening gemeente Overbetuwe 2024 vast te stellen.
2. Het Inrichtingsplan en reglement markten gemeente Overbetuwe 2024 vast te stellen, onder voorbehoud van vaststelling van de Marktverordening 2024 door de raad.
3. Het vergunningenproces voor vaste-standplaatsen en standwerkers te mandateren aan de teammanager omgeving.

Inleiding

In de Nota Ambulante handel (18bw000128) staat opgenomen dat de Marktverordening moet worden geactualiseerd. De geldende Marktverordening 2010 (10rb000016¹) is vastgesteld door de raad op 29 juni 2010. Het geldende Marktreglement 2011 (10bwb00080²) is vastgesteld door het college op 15 februari 2011.

Beide regelingen dienen geactualiseerd te worden, ook op grond van de Dienstenrichtlijn en recente jurisprudentie over schaarse vergunningen. Schaarse vergunningen zijn vergunningen waarbij er meer vraag dan aanbod is. Deze mogen op grond van de Dienstenrichtlijn niet meer voor onbepaalde tijd worden verleend.

- Met de Marktverordening worden de kaders gecreëerd om markten zodanig te organiseren dat de gemeentelijke belangen beschermd worden en dat de markten aantrekkelijk blijven voor zowel consumenten als marktkoopliden en dat er een divers aanbod van goede kwaliteit is.
- In het Inrichtingsplan en reglement markten zijn nadere regels voor alle markten opgenomen.

Beoogd resultaat

Doel is vaststelling van een nieuwe Marktverordening en een nieuw Inrichtingsplan en reglement markten. Het resultaat is actuele regelgeving.

Argumenten en onderbouwing

Het eerste argument geldt voor beide besluiten.

1.1 De regelgeving in de nieuwe Marktverordening en het Inrichtingsplan is geactualiseerd naar aanleiding van regelgeving, jurisprudentie en ervaringen uit de uitvoeringspraktijk.

De Marktverordening 2024 en het Inrichtingsplan en reglement markten 2024 vervangen:

- de Marktverordening gemeente Overbetuwe 2010;
- het Marktreglement gemeente Overbetuwe 2011;
- het Instellingsbesluit warenmarkten gemeente Overbetuwe 2011 (11BWB00006³) en
- het Besluit branche-indeling warenmarkten 2011(11bwb00003⁴).

De markten in Elst, Zetten en Heteren zijn opgenomen in het Inrichtingsplan en reglement markten 2024. De bij het Instellingsbesluit 2011 behorende kaarten met de gebieden van de markten zijn opgenomen als bijlagen bij het Inrichtingsplan 2024. De branche-indeling is geen apart besluit van uw college meer, maar een bijlage bij het Inrichtingsplan en reglement markten 2024.

---

¹ <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR21901>

² <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR93400>

³ <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR93399>

⁴ <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR93397/1>

In voorliggende Marktverordening 2024 is zoveel mogelijk uitgegaan van de VNG model marktverordening 2022. In de VNG modelverordening wordt uitgegaan van een marktverordening met daarnaast een geheel op elke markt inrichtingsplan.

1.2 Nieuwe vaste-standplaatsvergunningen mogen voor maximaal twaalf jaar worden verleend. Voor geldende, voor onbepaalde tijd verleende vergunningen is een overgangsbepaling opgenomen dat deze vergunningen met ingang van 1 april 2024 worden omgezet in vergunningen voor twaalf jaar.

Schaarse vergunningen mogen niet meer voor onbepaalde tijd worden verleend op grond van een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State d.d. 2 november 2016. Van een schaarse vergunning is sprake bij een beperkt aantal vergunningen waarbij het aantal gegadigden het aantal vergunningen overtreft. In dat geval zijn verleende vergunningen voor onbepaalde tijd in strijd met het formele gelijkheidsbeginsel, het beginsel van gelijke kansen voor iedereen.

Vaste-standplaatsvergunningen op grond van de Marktverordening zijn schaars gelet op de beschikbare ruimte en de brancheverdeling en mogen niet meer voor onbepaalde tijd worden verleend.

De gemeente moet aan potentiële gegadigden gelijke kansen bieden om mee te dingen naar de beschikbare schaarse vergunning. Daartoe moet gekozen worden voor een openbaar en transparant verdelingssysteem.

Gelet op genoemde jurisprudentie wordt voorgesteld in de Marktverordening 2024 op te nemen:

- de bepaling dat vergunningen voor een vaste standplaats voor maximaal twaalf jaar kunnen worden verleend. Een termijn van twaalf jaar wordt een redelijke termijn geacht voor vergunningverlening. Hiermee kunnen markten dynamischer en flexibeler gemaakt worden. Na twaalf jaar kunnen ook nieuwe gegadigden een aanvraag indienen en kan toewijzing van een vaste standplaats leiden tot een (gedeeltelijke) andere invulling van een markt. Twaalf jaar wordt ook een redelijke termijn geacht voor een marktkoopman om zijn investering terug te verdienen.
- een overgangsbepaling voor geldende, voor onbepaalde tijd verleende vergunningen, inhoudende dat deze verleende vergunningen met ingang van 1 april 2024 worden omgezet in vergunningen voor twaalf jaar. Deze termijn wordt een redelijke termijn geacht voor een zorgvuldige overgang naar de nieuwe regeling.

2.1 In het Marktverordening 2024 wordt vastgelegd dat voor toekenning van nieuwe vaste standplaatsvergunningen het selectiestelsel wordt gehanteerd.

In de Marktverordening is bepaald dat in het Inrichtingsplan en reglement markten aangeeft welk stelsel voor toekenning van nieuwe standplaatsvergunningen wordt gehanteerd. Om de kwaliteit van de markten in de toekomst te borgen is gekozen voor verdeling via selectie.

2.2 Wens voor uitbreiding markt Elst kan worden gefaciliteerd.

Vanuit de markt is er de wens voor uitbreiding van de weekmarkt in Elst (zie participatietraject). De markt kan worden uitgebreid voor de Dorpsstraat 45-59 (oneven) met ongeveer 5 standplaatsen. Hiermee is positieve ervaring opgedaan tijdens de coronaperiode. Dat betekent wel een onderbreking aangezien er wel een autoverbinding blijft tussen de Dorpsstraat en de Wagenmakersstraat. Er zijn geen verkeerskundige bezwaren.

Bijkomend voordeel is hierdoor dat er meer ruimte ontstaat zodat alle winkels tijdens de weekmarkt ook goed bereikbaar blijven. CME heeft wens voor een andere locatie vanwege de slechte bereikbaarheid van de winkels. Door meer ruimte te creëren, ontstaat er ook meer ruimte om de bereikbaarheid van de winkels te borgen tijdens de weekmarkt. De grenzen van de markt is uitgewerkt in bijlage 2.

In de bijlage staat het participatieverslag.

2.2 Wens voor uitbreiding markt Heteren kan worden gefaciliteerd.

Vanuit de markt, Stichting Hart van Heteren en dorpsraad Heteren is er de wens voor uitbreiding van de weekmarkt. Op het plein bij het Kwadrant zijn echter geen mogelijkheden voor de weekmarkt en dat betekent dat de weekmarkt op de huidige locatie moet blijven. Door een andere indeling kan de markt worden uitgebreid met één standplaats. Aangezien de markt het erg belangrijk vindt om compact te blijven is het niet mogelijk om de weekmarkt verder uit te breiden op andere plekken in het centrum van Heteren. In de bijlage staat het participatieverslag.

2.3 De branchering is op een aantal punten aangepast zodat het passender is bij de ontwikkeling van een sterke weekmarkt in de betreffende kern.

De branchering van de weekmarkten is aangepast en vereenvoudigd. Dit is in afstemming gebeurd met input van de marktmeester. In bijlage 1 bij het Inrichtingsplan en reglement markten 2024 staat de branchering.

3.1 De selectie en de vergunningverlening kunnen worden gemandateerd.

De kaders die de marktverordening en inrichtingsplan en reglement markten geven, zorgen ervoor dat er geen politiek gevoelige keuzes worden gemaakt binnen dit vergunningentrajec. Wel wordt voorgesteld om de bevoegdheid tot selectie en vergunningverlening voor te behouden aan de teammanager. Deze mandatering wordt verwerkt in het mandaatbesluit.

Kanttekeningen en onderbouwing

1.1 Er worden geen nieuwe vergunningen voor onbepaalde tijd meer verleend. De overgangsregeling is ingrijpend voor bestaande vergunninghouders.

In de praktijk zijn marktcoöpieden in Overbetuwe nog gewend om vergunningen voor onbepaalde tijd te krijgen en is de nieuwe regeling voor hen ingrijpend. In 2019 heeft de portefeuillehouder de marktcommissie en de marktmeester geïnformeerd over het voorstel voor een nieuwe Marktverordening en nieuw Inrichtingsplan markten. Vertegenwoordigers van de markt hadden destijds moeite met de overgangstermijn van 10 jaar en ook met de maximale termijn van 5 jaar voor nieuwe vergunningen gezien de terugverdientijd voor investeringen die ze moeten doen. Dit is in 2022/2023 bevestigd door de jurisprudentie en vertegenwoordigers van de weekmarkten. Er is daarom gekozen voor een termijn van twaalf jaar voor zowel de overgangstermijn als voor nieuwe vergunningen. Een termijn van 12 jaar biedt de ondernemers voldoende tijd om hun investeringen terug te verdienen en is niet zodanig lang dat andere ondernemers hierdoor geen kans maken om in Overbetuwe een vergunning te verkrijgen.

2.1 De keuze voor een selectiestelsel betekent iedere twaalf jaar of bij een vrijgekomen standplaats extra ambtelijke inzet voor toekenning van de vergunningen.

Dit geldt ook bij de keuze voor een ander stelsel omdat schaarse vergunningen niet meer voor onbepaalde tijd mogen worden verleend.

2.2 Het Inrichtingsplan en reglement markten 2024 wordt onder voorbehoud door uw college vastgesteld.

Grondslag van het Inrichtingsplan en reglement markten is de Marktverordening 2024. Pas als de raad deze verordening heeft vastgesteld kan het Inrichtingsplan en reglement markten in werking treden. Dit Inrichtingsplan en reglement markten 2024 moet dan ook door uw college onder voorbehoud van vaststelling van de Marktverordening 2024 door de raad worden vastgesteld.

Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen.

Rol gemeente, interactie en initiatiefnemer

De gemeente is verantwoordelijk voor het opstellen van de regelgeving voor de weekmarkten. Het interactieniveau met de marktkooplieden en ondernemers uit de centra is adviserend. De wensen zijn zoveel mogelijk verwerkt. Een aantal punten zijn gericht op de uitvoering en moeten in de praktijk worden opgepakt (o.a. afstemming markt(meester), gemeente en ondernemers). Dit sluit aan bij de aandachtspunten over de organisatie en professionaliseren van de samenwerking die benoemd zijn in de nota ambulante handel.

Eventuele bestuurlijke aandachtspunten

Er zijn geen bestuurlijke aandachtspunten.

Duurzaamheid

Dit is niet van toepassing op dit besluit.

Vervolg

Planning

Na vaststelling door de raad worden de Marktverordening 2024 en het Inrichtingsplan en reglement markten 2024 bekend gemaakt op Officiële bekendmakingen.nl en in het Gemeentenieuws. De Marktverordening en het Inrichtingsplan en reglement markten treden in werking een dag na datum van bekendmaking.

Communicatie

Alle standplaatshouders ontvangen bericht dat de huidige vergunning geldt maximaal tot 1 april 2036. Dit wordt afgestemd met de communicatieadviseurs. De marktmeester worden mondeling geïnformeerd na het raadsbesluit tot vaststelling van de Marktverordening.

Evaluatie

Toepassing van de Marktverordening en het Inrichtingsplan en reglement markten wordt na vijf jaar geëvalueerd.